

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

[De Natvrali Ex Vngvivm Inspectione Praefagio comment.]

Baldi, Camillo

[Bononiae], 1629

Di causis coloris, & figuræ macularum. [Cap. VI.]

urn:nbn:de:hbz:466:1-13286

nutrimentum tale esse putandum est, & quoniam in ea mafsa, quæ per venas meat, præualet sanguis calidus, & humidus, & ob id purpureus, ideo in his qui secundum naturam bene dispositi sunt, in cute, sub vnguibus, & in corporis etiā alijs partibus apparet color sub rubeus, quem iuncta sanguini puro facit pituita. Hunc autem colorem, probabile est, accipere alimentum cum fuerit concoctum, & à facultate primum, ventriculi, deinde epatis elaboratum; facit enim perelictionem plenam ventriculus chilum album, quæ enim elixantur edulia, plerunq; videntur alba, vt carnes vitulinæ, & suillæ; Attractus chilus per Mesaraicas venas ad epar, ibi efficitur rubeus, nam quæ a calore sicco patiuntur, qualis est, qui in iecore, illa rubescunt, si terræ & aquæ fuerint, sic lateres dum coquuntur in fornacibus rubescunt, sic omnia quæ ab igne sicco vehementer patiuntur rubra fiunt, forte præter vtrunque genus plumbi, quoniam in ipso est plurimum aquæ prohibentis passionem ab igne tentatam quare liquefactum non rubescit, vt aurum, & æs.

Cause coloris, & figure macularum. Cap. VI.

Olorum quæ in vnguibus reperiuntur causas expone-
re tentauimus, nunc de maculis macularumque pa-
ssionibus aliquid dicendum; Apparent in partibus vnguium
diuersi aliquando colores, etiam à maculis distincti. Nam
plerique yngues, & præsertim pollicis habent partem infe-
riorem, quæ radix dicitur, candidorem, quando, vt dictum
est, humidior existit, si quidem propinquior tendini, qui al-
bus est, quare minus transparet, id enim illi accidit, quod vi-
tro irrorato à flatu per osexeunte contingit, tunc enim al-
bum videtur, neque transparet, neque lumen reflectit; Me-
dia pars, quoniam cornea est, & siccior ideo magis transpa-
ret, carnisque & sanguinis colorem, & proprietatem repre-
sentat; suprema cum præcæteris siccissima sit, & magis cor-
nea, etiam magis oculis manifestat, quæ sub ipsa, aut in ipsa
existant; Inter qualitates quas immediate animaduertit
oculus,

oculus, sunt macularum colores, & figuræ. Primum igitur dicamus quid ipsæ sint, ex quibus, & à quibus fiunt, sic enim eorum natura nobis innotescat; Dictum est corpus, nostrique corporis partes nutritri sanguine qui in vasis reperitur, hic Heterogeneus est, & dissimilans, ex quattuor primis humoribus constans; & cum membra diuersa sint accedit etiam, quedā modo plus de humore bilioso participare, alia pituitoso sanguine, alia demum melancholico magis gaudere, sic splen atrum ad se trahit humorem, ferosum renes, pituitoso delectatur sanguine cerebrum, & partes membranosa; caro sanguinem trahit, eoque bene nutritur; At quamvis vnum quodque membrum, & corporis pars sibi proprium, & congeneum trahat humorem, tamen quoniam cum alijs mixtus est, accedit quod non omnis in naturam, & substantiam attrahentis membra conuertatur, quare euenit, ut aliqua pars expellatur tanquam excrementum, sunt igitur hæ, quæ in vngue visuntur maculae, partes excrementorum tertiaræ concoctionis, quæ sit in tendine, & ad illius extremitatem, quæ vnguis dicitur, peruenientes illum signant; Et quoniam contingit aliquando fieri imperfectam etiam hanc tertiam concoctionem, ob imperfectionem caloris partis, & eius debilitatem, hinc parvus quidam nascitur flatus, qui si per cutis poros exiuerit, vestigium illius in vngue non relinquunt, at si de tendine non exeat, neq; ab eius calore resoluatur, crescens vnguis cum fatulento illo excremente facit radiosam maculam, id enim opus est caloris debilis, vt generet flatus, qui in diuersas partes distrahat, humorem cum quo iunctus est, Hancque flatus operationem conspicere licet, in bulliente aquæ, & in nubibus leni vento agitatis. Quid ergo sit macula, & quæ radiosa existat, ex his patet.

Nunc colorum causas, & passionum, quas monstrat in vngibus visus, scrutemur. Diximus chyromantas duodecim macularum passiones obseruasse harum vna erat albedo; Quæ igitur sunt harum albedinum causæ? Cum in tendine aliquid crassioris pituitæ concoctionem, & applicationem,

sive

sive conuersiōnem insubstantiam tendinis effugerit, quasi excrementum ad vltimas partes fertur, & ad vngues perueniens eas colore inficit albo superficialiter, si contigerit in superficie tendinis constitisse, profundiores si in altiori parte concepta fuerit; si pauca admodum fuerit materia pituitosa, erit punctum referens macula; & si cum modico flatu conuincta radios habebit, at omni destituta flatu, carebit radijs, & quod in comætis videmus barbam facere, idem accidit in his radiosis maculis, barbatus fit comætes, quādo quæ vritur materia, vel non est tota simul, sed pars à calore dissipatur, pars trahitur, vel cum materia combustibili ad est iniunctus flatus, qui calorem fugiens materiam dispergit, ac dissipat, ita his in maculis radiosis a modico flatu distracta materia facit radios, & si flatus continuitatē materiæ pituitosē soluerit, & distraxerit, fracta se se offeret macula, sua est quam ater humor producit, at si rosea fuerit à flauibile nascitur; rubra procedit à sanguine; liuida est quæ actiōnem naturalis caloris fugit; neque enim nostri corporis partes liuescunt, nisi à calore fuerint desertæ, & propter hoc mortuorum liuida sunt corpora, & vrina liuida ex Hippoc. mala est, & supra dictū est, vngues frigore liuescere; peiorq; habetur liuidus color in vrinis quam niger, quoniam ille calor naturalis extincōnē arguit, at niger à superabundantia humoris atri potest causari. Colorem corticis castaneæ maturæ, aut Iecoris habent, quæ à sanguine assato originem habuere. Mixtæ sunt in quibus plures uno humores conuenisse contingit. Quid igitur sint huiusmodi maculæ, & ex quibus, & a quibus, & quomodo fiant, & cur tales appareant ex dictis arbitror posse esse manifestum. Quare apparent etiam has nihil cum Iove, aut Mārte, & Stellis habere commune neque vllam cum metallis conuenientiam, nisi eam communissimam, per quam omnia dicunt secundum materiam esse eadem, at secundum formam diuersa.

Alia